

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Tisza Lajos gróf szobra Szegeden.

1879-ben a Tisza árja romba döntötte a nagy alföldi magyar várost, Szegedet. A kormány Tisza Lajost küldötte le királyi biztos gyanánt az elpusztult város újraalkotására. Most 25 év után, a mult

vasárnap leplezték le a szegediek a város újjáalkotójának emelt szoborművet. A szobor alkotója Fadrusz János, a nemrég elhunyt jeles szobrász-művész, akinek ez volt az utolsó nagy alkotása.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket **30 év óta**

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Szemle.

A magyar bor védelme. — Rossz terméskilátások. — Szövetkezetek mindenféle. — Elanyagolt termelési ágak. — Bikaviadalok. — Aratási sztrájk.)

Az ország tanácskozó termében éppen a múlt héten folyt erőteljes vita a fölött, hogy a magyar szőlősgazdaközöniséget meg kell óvni attól, hogy tönkre tegye az olasz borbeözönlés. A Fiumében s a fiemei tengerparti városokban pancsolt, fölvezetett olasz bor, melyet a múlt év végéig 3 frt 20 kros vám mellett hoztak be hozzánk, a tönk szélére juttatta a magyar szőlőtermelést. Nem egyéb volt ez, mint egy második filloxera-pusztítás. Mert amikor a szőlőféreg kiölte az életet a szőlőtőkékéből, a magyar gazda szorgos keze, verejtékes munkája óriási anyagi áldozatok árán újratelepítette az elpusztult szőlőket, nem küzdött meg akkora nehézséggel, mint most, amikor leszüreteli a szőlőgerezdeket, kipréseli s a bort el nem tudja adni.

Maga a földmivélsügyi kormány érzi ennek a tarthatatlan voltát, ép azért gondoskodik a borértékesítés mikéntjéről. Egy nagy országos szervezetbe akarja összeolvasztani a magyar szőlősgazdákat; a szervezetet a hét elején alkotta meg az erre kiküldött bizottság. Az alakulandó »Országos Borértékesítő Szövetkezet« hivatva lesz a magyar bor védelmére. Egyébként a múlt hét kimagasló eseménye az országos nagygyűlés, melyet a magyar szőlősgazdák a múlt héten Budapesten tartottak, tiltakozva az olasz borvámzáradék fentartása ellen.

Szomoru még gondolni is arra, hogy milyen termésre van az idén kilátásunk. Az ország legnagyobb részében már két hónap óta rendes eső nem esett, a gabonában a rozsda, kőszög óriási károkat okoztak; legjobb esetben nagyon közepes gabonatermesre van kilátás. Itt-ott lendített ugyan a múlt heti esőzés, de a fejlődésében visszamaradt tengerin, melyet nagyon sok helyütt még csak egyszer kapáltak, a júniusi eső nem sokat segíthet már. Ugyanigy vagyunk egyéb kapásokkal is. A sors tehát az idén is balkezével veri a magyart.

A rossz terméskilátásokért némi vigasztaló van abban, hogy az összetartozandóság érzete

egyre erősödik népünkben, kisgazdáinkban mindegyre jobban gyökeret ver annak a tudata, hogy összetartva, egymást támogatva együttes erővel könnyebben boldogulnak. Az elmúlt hetekben ugy a Magyar Gazdaszövetség, mint a Hangya Központi Szövetkezet egyre-másra alakították a falusi szövetkezeteket és gazdaköröket. A múlt héten számos ily alakulásról vettünk tudomást.

A Gazdák Országos Egyesülete, az OMGE. pedig éppen e hét elején tartott ülésén régebben virágzó termelési ágak föllendítése fölött tanácskozott: a len- és kendertermelés fölkarolásáról. Régente a fonó- és szövőipar nem megvetendő jövedelmi foglalkozása volt a szegény népnek az ország sok vidékén. A Gazdák Országos Egyesülete megtette a kezdő lépéseket kender- és lentermelő szövetkezetek létesítésére; van tehát remény arra, hogy a közel jövőben ezen elhanyagolt termelési ágak újból föllendülnek.

A múlt hét eseményeképp jegyezhetjük fel röviden, hogy az idegenforgalmi vállalat bikaviadalokkal mulattatja a budapesti állatkertben a fővárosi közöniséget. Az ember- és állatkinzásnak ez a formája nálunk aligha fog népszerűsége szert tenni. A harcedzett magyarok kéő utódai-ban másfajta vér buzog; a régi vitézi tornák halovány emlékezte mellett eltörpül ez a spanyol játék.

Főntebb beszámoltunk már a szomoru terméskilátásokról; még aggodalomba ejtőbb ez, ha azt vesszük, hogy a hazát nem ismerő szocialista központ egy egész országot behálózó aratósztrájkot tervez. Az oktalan törekvés nyomában az Isten csapása járhat könnyedén; a hiszékeny munkásnép lelkét megmételtyezi a lelketlen izgató szózat, melynek a nyomor és nélkülözés lesznek a gyümölcsei. Vajjon, ha az egész országban egy szál gabonát le nem aratnának, egy szem buzát ki nem csépelnének, ki vallaná kárát ennek legelsőbbben is? A szegény félrevezetett munkásnép maradna betevő falat kenyér nélkül.

Minden embertársunk kötelessége, hogy világosítsa fel az arra szorulókat, hogy fel ne üljenek a lelketlen izgatók badar beszédeinek, oktalan csábításának.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert, kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

== „Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek. ==

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A múlt héten pénteken tartotta meg első ülését a delegációi szünet után a képviselőház. Régi, elintézésre váró ügyeket tárgyaltak le gyors egymásutánban a honatyák. Egy régi írásról is szó esett ezen az ülésen, amit a magyar bortermelők és borkereskedők intéztek az országgyűléshez, kérve, hogy az új kereskedelmi szerződéssel vessenek véget az olasz bor beözönlésének, mert különben a szőlősgazdák mind tönkromennek.

Az olasz borvám emelése miatt beadott kérvények tárgyalásánál elsőül *Szederkényi* Nándor szólalt fel s megnyugtató nyilatkozatot követelt a kormánytól arra nézve, hogy el akarja-e törölni végleg az olasz borvámot.

Hieronym Károly kereskedelmi miniszter felelt *Szederkényi*nek. A kormány nagy figyelemmel van a magyar szőlőbirtokosok érdekeire, azért szüntette meg a 3 frt 20 kros vámot s azt ideiglenesen fölemelték.

Kaas Ivor báró elvárja a kormánytól, hogy határozott nyilatkozatot tegyen a borvám végleges törlesztésére nézve.

A szombati ülésen folytatta a Ház az olasz borvám vitáját.

Bathányi Tivadar gróf érdekes beszédében nagy szakértelemmel mutatta ki, hogy az olasz borkotyvalék, melyet olesó vámmal hoztak be hozzánk, mily nagy kárára van az országnak. A zamatos magyar bort összekeverik a selejtes olasz borral s kitűnő hegyi boraink neve alatt külföldre viszik s ott tönkreteszik a magyar bor régi jó hírnevét. Ezt nem szabad megengedni. Az agrárius képviselők évek óta sürgetik az olesó olasz borvám törlesztését. *Károlyi* Sándor gróf gönci levelének ötödik pontjához mindhalálig ragaszkodni fognak az agráriusok s követelik annak a pontozatnak törvénybe iktatását. A gönci levél 5-ik pontja azt mondja, hogy:

„Kívánunk hathatós borvámot és a kedvezményes borvám eltörlését Olaszországgal szemben.”

Nem fognak nyugodni addig, míg ez meg nem történik. Az erőteljes felszólalás ugyancsak sarokba szorította a kormányt.

Feilitzsch Arthur báró elnök ekkor szerette volna a vitát megszakítani, de az ellenzék nem engedett.

Bernáth Béla volt aztán a vitában a következő szónok, aki szintén a magyar borok régi jó hírnevét kívánja védelmezni a borvámemeléssel. Szégyen, gyalázat az, hogy borainkat nem tudjuk megvédeni azért, mert Ausztriában vonakodnak ugyanolyan bortörvényt alkotni mint a miénk.

Tisza István gróf miniszterelnök felszólalása után a Ház kiadta a borvám ügyében beadott kérvényeket a kormánynak.

Szombati nap lévén, a miniszterek válaszoltak egyes interpellációkra, majd *Szatmári* Mór szólalt fel, követelve a kormánytól, hogy nyújtson be törvényjavaslatot az önálló vámterület fölállítására vonatkozólag.

A kereskedelmi miniszter válaszolt a szónoknak s tagadásba vonta azt, hogy az önálló vámterület mellett boldogulhatna az ország.

A hétfői ülésen az ellenzék végre alkalmas anyaghoz jutott, hogy a kormány politikáját keményebben bírálhassa. Elsőül *Komjáthy* Béla beszélt a kormány katonai politikájáról, melyről ő előre látta, hogy olyan lesz, amilyen.

Simonyi Semadam Sándor néppárti szónok sokkal őszintébb volt, akinek kérdésére a miniszterelnök kijelentette, hogy a nyári szünet előtt le akarja tárgyalatni a költségvetést, a vasuti tisztviselők fizetésrendezéséről, civillista fölemeléséről s a katonai alapítványokról szóló törvényjavaslatokat.

Lovászy és *Rátkay* képviselők bizalmatlanságból nem szavazták meg a fölhatalmazási javaslatokat.

Rátkay hosszasan felsorolta a Tisza kormány bünlajstromát és gunyosan támadta meg a miniszterelnök szabadelvűségét, amelyből egy szó sem igaz; beszédét a szélsőbalon ülő néhány képviselő zajosan megtapsolta. *Rátkay* beszédében megemlítette azt az újítást, amelyet az elnökök hoztak be, hogy tudniillik a napirend előtt való felszólalásokat többé nem engedélyezik. A miniszterelnök arra hivatkozott, hogy a képviselők a Házhoz főlebbzhetnek, ha nincsenek megelegetve.

Az ülés elején néhány megüresedett bizottsági helyet töltöttek be választás útján.

A csáktornyai Zrinyi-szobor.

Csáktornyan szobrot állítottak Zrinyi Miklós grófnak, a halhatatlan költőnek és hadvezérnek, aki dicső ösét, a szigetvári hőst, a *Szigeti veszedelem* című hőskölteményében nagyszerűen megénekelte.

A török tőle is rettegett, mint vértanu elődjétől, aki inkább Szigetvár romjai alá temetkezett, hogysen meghódoljon a félholdnak. Szent-Gotthardnál aratta legfényesebb győzelmét Köprili nagyvezéren, akinek több ezer emberét a Rábának szorította s azok nagyobb részt a vízbe vesztek. A francia király segélycsapatai lelkesen ünnepelték akkor s Zrinyi azt hitte, hogy most már derűsebb napok következnek a magyarra, de csalódott, mert Lipót császár Vasváron oly hirtelen és elhamarkodott békét kötött a törökkel, hogy vesztett csata után se lehetett volna lealázóbb a magyarra. Ez sodorta aztán őt, öcsesét *Zrinyi* Petert, *Wesselényi* nádort, *I. Rákóczi* Ferencet és *Nádasdy* Ferenc grófort az összeesküvésbe.

Mindenki benne látta a nemzeti ellenállás vezérét, de még mielőtt tehetett volna valamit, a kursaneci erdőben egy bős vadkan megölte, öcsese, sógora *Frangepán* Ferenc gróf és *Nádasdy* pedig vértanuhalált szenvedtek, mert az összeesküvést elárulták.

A csáktornyai Zrinyi-szobor leleplezésén megjelentek *Wlassics* Gyula, mint az Akadémia küldöttje, továbbá *Herczeg* Ferenc a Petőfi-társaság, *Berczik* Árpád a Kisfaludy-társaság, *Szendrey* János és ifj. *Reiszig* Ede a Történelmi Társulat kiküldöttei. A pályaudvaron *Margitai*, a Zrinyi-bizottság elnöke fogadta a vendégeket a bizottság tagjaival. Hosszu kocsisorral, élén bandériummal vonultak a városba nagy lelkesedéssel. Az ünnepi beszédet *Wlassics* Gyula mondotta sok ezer főnyi közönség előtt.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utabiztatásért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Orosz-japán háború.

A kelet-ázsiai háborúról a héten szintén kevesebb hír érkezett. Azokat a japán csapatokat, melyek az oroszok délfelé való előrenyomulásának megakadályozására megindultak, az oroszok megtámadták.

Egy orosz sereg megtámadta a Pulentienben hátrahagyott japán csapatot, a japánok visszavonulást színeltek, majd ütközetbe keverték az oroszokat, amely ütközetben az orosz sereg mintegy 800 emberét vesztette el.

Az oroszok az ütközet után visszavonultak Kaicsunba.

Más hírek szerint a japánokat is nagy veszteség érte a héten. Haicseng alatt egy orosz csapat gyilkos tüzeléssel megsemmisített két zászlóalj japán gyalogságot, mely az oroszokat hátulról megkerülte s megtámadta. Hír szerint Kaipingtől délre mindkét fél erős sereget összpontosított s azt híresztelik, hogy mindkét fél önmagának tulajdonítja a győzelmet.

Pétervárról sürgős utasítást küldtek Vladivosztokba, hogy a várat és az erősítéseket *védelmi állapotba* helyezték. Együttal tudatták, hogy ágyukat és hadiszert azonnal fognak szállítani Vladivosztokba. Az orosz kormány megtudta, hogy a japánok mindenek előtt Port-Arturt akarják bevenni s azután a céljuk, hogy Kuropatkin Mandzsuoországból kiszorítsák, s hogy végül Vladivosztok ellen forduljanak. A japánok azt hiszik, hogy elég nagy haderő összpontosításával néhány hónap alatt be tudják venni Vladivosztokot s mihelyt ez a vár kezükbe esik, *diktálhatják békefeltételeiket*. Hír szerint a japánok fentartják Mandzsuoországot és Kóreát illetőleg támasztott összes követeléseiket és jelentékeny hadi kárpótlást is követelnek.

Érthető.

Hölgy: A férfira nézve borzasztó lehet, ha udvarlását a hölgy visszautasítja.

Ur: Teljesen lesújtó, kétség nélkül.

Hölgy: Azt hiszem, hogy én nem tudnék ilyen szívtelen lenni.

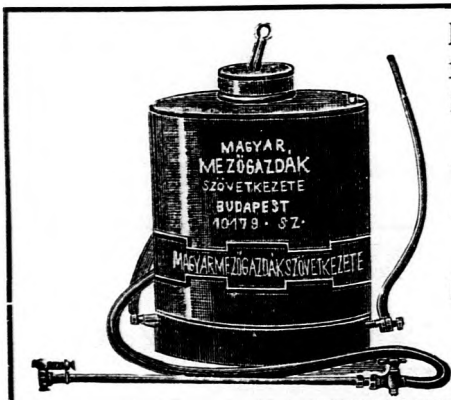
A szövetkezetek állami kedvezményei.

Olvasóink bizonyára nem fogják unalmasnak találni, ha e héten ismét csak visszatérünk arra a bizonyos pünkösdi hadüzenetre. Igaz, hogy jobb volna erről nem írni. Allna csak a magyar kereskedelem feladata magaslatán, alig hiszem, hogy nálunk szövetkezeti mozgalomról volna szó még ebben az évszázadban is. Nehezen mozdítható nemzet vagyunk; azt, amit a nyugati nemzetek mint hatalmas szociális reformot honosítottak meg, a szövetkezeti eszmét mi magyarok kényszerűségből karoltuk fel. Ott, ahol ma is törvény védelme alatt lehet 15—20%-os, sőt ennél is nagyobb kamatot szedni az adóstól (igen-igen sok takarékpénztár megteszi), ahol büntetlenül lehet eladni vitriolos pálinkát, fuxinos bort s a hamisított élelmiszerek egész sorát, ott bizony a mi Pató Pál természetünk se maradhatott nyugton. Így jöttek létre a szövetkezetek. A kiuzsorázott legalsóbb népszármányok védőeszköze gyanánt.

Azt mondják a kereskedők, hogy a szövetkezeteknek könnyű szaporodniuk. Az állam mindenféle kedvezésekkel segíti elő a szaporodásukat. Hát ez a legnaivabb állítás, amit csak hallottunk valaha. Az Országos Központi Hitelszövetkezet s fiókjai adómentesek — bélyeg- és illetékfizetésre nincsenek kötelezve. Ez tényleg nagy kedvezés. Évente jelent körülbelül 150 ezer koronát, talán 200 ezret is. Ez ellen azonban a mi kereskedőink nem berzenkednek, nem igen szólalnak fel. Egy törvény biztosítja. Törvény ellen nem igen jó ágaskodni.

Szóvá teszük igenis a fogyasztási szövetkezetek állami támogatását. Az ember azt hinné, hogy ez állami támogatás ha milliókra nem is, de legalább is százezrekre rug.

Lássuk elsősorban, mi van az adómentesség dolgával. A törvény azt mondja, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek — ha csupán tagjaik részére árusítanak, csakis jövedelmük azon része adóköteles, amely túl van a befizetett alaptőke 6 percentjén. Két-három évvel ezelőtt, mint a „Szövetkezés” munkatársa, nem resteltem plajbászt fogni, hogy mily nagy lehet ez az összeg. Ki is számítottam. Borzasztó kimondani is, a Hangya kötelekékébe tartozó összes szövetkezeteknél — ez az elengedett adó kitett majdnem 5 ezer forintot. Rettentő summa: háromszáz szövetkezet gyámlolására ad az állam ennyit adóleengedés címen. Megjegyzendő, hogy ez a kedvezmény a kereskedelmi törvényben gyökerezik.

Rézgálicz, sublimált kénpor, dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések és ojtó gummi-szalagok beszerzése végett forduljanak a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.,

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

Ára rézdugattyu tárcsákkal 34 korona.

> B. jegyű öntöttvas dugattyu tárcsákkal ... 28 korona.

— amit csináltak annak idején, amikor még a szövetkezeteknek nemhogy hajtása, de csirája is alig volt.

De boncoljuk szét ezt a kedvezményt is.

Az adót fizeti az, akinek jövedelme van, fizeti a jövedelem arányában. A szövetkezetnek, ha úgy vesszük, nincs jövedelme vagy legalább nem szabad jövedelemre, haszonra dolgoznia. Így adózásra sem lehet őt kényszeríteni. A mi haszna van — az nem az alaptőkéjéből van, hanem abból, hogy nem szorul közvetítőre. Hogy pedig valaki a közvetítőt kikerülje, ehhez nagyobb joga van, mint amilyent akármilyen törvény biztosít. Továbbá a szövetkezeti üzletrészt nálunk nem lehet másnak tekinteni, mint biztosítási díjnak, amelyet az ember egyszersmindenkorra letesz — azért, hogy biztosítva legyen arról, hogy becsületes jó portékát kap.

Bizony furesa dolog volna, ha a biztosító intézeteket is a befizetett biztosítási díjak alapján adóztatnák meg. A kereskedelmi törvény, nem tudom kinek jutott eszébe, mikor a törvényt megalkották, egészen okosan cselekedett, amikor a csupán saját tagjaikkal foglalkozó szövetkezetnek a nyereségét az alaptőke 6%-ának megfelelő összegig adómentessé tette.

No de fogadjuk el a kereskedő urak álláspontját. Kiabáljuk mi is torkunk szakadtából: törülje el az állam a fogyasztó szövetkezetek adómentességét. Józan, okos számítással azt nyerjük, hogy az összes magyarországi szövetkezetek 10, szóval tízezer forinttal nagyobb terhet vegyenek a vállukra. Egyre-egyre esik körülbelül 10 forint. Szegény szövetkezetek! ebbe bizonyosan bele fognak pusztulni. El se lehet képzelni, hogy azok a szövetkezetek, amelyek milliókat forgatnak, megbirjanak 10 ezer forintot — amit bizony legalább huszszor annyit érő jaggatással vágta a szemünkhöz.

A többi felpanaszolt kedvezményt hamarosan elsorolhatjuk. Vasuton, hajón szállítási kedvezményt nincs, számos ügyükben kedvezésben nem részesítik a szövetkezeteket. Egy szóval az állam édes keveset adott eddig. Azaz hogy no, mikor a szövetkezeti mozgalom kezdődött, adott nagylelkűen 5 vagy 10 ezer forintot. Ebből a pénzből jutalmazták azokat, akik a szövetkezeti eszme érdekében sikeres munkát fejtettek ki. Ugy tudom, hogy mind maig, tehát öt esztendő alatt se költötték el egészen ezt a rengeteg summát, ami éppenséggel olyan összeg, amilyen áron bizony egy jófajta angol esődört se lehet vásárolni. Sőt mi több, kevés arra is, hogy az Amerikába a világ kiállítás tanulmányozására kiküldött kereskedők költségeit fedezni lehessen belőle. Erre az utóbbira is szükség van — tényezményekre még inkább. Hogy a szövetkezetek terjesztésére van-e szükség — azon vitatkozzék, akinek kedve van. Kell-e erre

áldozni az államnak, kellene jobban segíteni, a szövetkezeti mozgalmat, mint most, ezt ne igen kérdezzük. Hiszen a kereskedő urak azt mondják, hogy ez a segítség is rettentő sok. Őket ez teszi tönkre.

Nem mondom meg, hogy mit gondolok, mikor ilyesmit hallok. Idézem inkább egyik ismert nevű egyéniség mondását:

— Ha engem odaállítanának egy faluba, ahol szövetkezeti bolt van és a szövetkezet üzleti tőkéjének a felét adnák a kezembe, hogy vegyem fel a konkurrencziát, két esztendő múlva a szövetkezet becsukhatná a boltot, engem pedig úgy ismernének, mint a környék legbeesületesebb, legjobb portékát áruló boltosát. Tíz év alatt pedig megszedném magam. Ha a kereskedők félnek e szövetkezetektől, akkor gyávák — nincs bennük fürgesség. Egy ember mindig felveheti a versenyt a szövetkezettel — ahol 10 hozzá nem értő ember jóformán egyebet se tesz, mint egymás kerekét köti. Cs.

Az Országos Mintapince és a borértékesítés. Az Országos Mintapince, Magyar Bortermelők Szövetkezte nemsokára megalakul. Az előkészítő munkák foganatba vétettek és remélhetőleg még az idén meg is kezdi működését az új Országos Szövetkezet. Feladata lesz nemcsak a kereskedelmet nagymennyiségű, egyenlősített borokkal ellátni, hanem a már létező fogyasztási szövetkezetekkel is a legközelebbi érintkezésbe lépve, azoknak borszükségetét fedezni. Azért szükségesnek látnók, hogy már a legközelebbi tanácskozássra, melyet a földművelésügyi miniszter egybe fog hívni, hívassanak meg a főváros és lehetőleg a vidék tekintélyesebb fogyasztó szövetkezeteinek képviselői is, kiváltképpen a vasutasok és a köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének igazgatósága, mert hiszen egyedül e két szövetkezet révén is már 6—8000 hektoliter bort helyezhetnénk el évenként.

Uj szövetkezetek. Meskó Pál a magyar Gazdaszövetség titkára május hó folyamán a következő fogyasztási és értékesítő szövetkezeteket szervezte a Magyar Gazdaszövetség „HANGYA” központjának kötelékében: Sopromegyében: Dörben, Biharmegyében: Csökmön, Zsadányban, Mező-Gyánban, Trencsénmegyében: Zayugrócon, Zemplénmegyében: Tarcalon, Örsön, Erdőbényén, Gömörmegyében: Szkárcon, Nógrádmegyében: Nagybárcányban, Pálfalván, Temesmegyében: Fönlakon, Békésmegyében: Kétegyházán, Udverhelymegyében: Homoródszenttamáson, Homorodalmáson, Homoródszentpálon, Bardócon és Homorodvárosfalván.

„DERBY” melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol minden más takarmányt

tartalmaz: melasset (20% cukor tartalommal), buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet.

Ára 10 korona 50 kilogrammonként.

Előnyei: feltűnő gyors hizás, korai tojó képesség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.

Figyelmeztetés: óvakodjunk az értéktelen tőzeggel kevert és egyéb hangzatos nevek alatt forgalomba hozott takarmányoktól,

A „DERBY” erőtakarmányok összetételéért és hirdetett emészthető tápegységeért szavatol az

ERŐTAKARMÁNYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer. Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117. (Telefon 51—32.)

Megrendelhető: Budapest — Köztelek (IX., Üllői-ut 25), a Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél.

TÖRVÉNYKEZÉS

A szegedi vasutasokat felmentették. Amíg itt Budapesten hosszan, terjengősen folyik a tizenhárom bizottság pöre, a szegedi törvényszék büntető vádtanácsa azon fő indoklással, hogy a *vasutasokat közhivatalnokoknak nem tekinti*, meg különben is az ellenök felhozott vádakát beigazolták éppen nem látja, a kir. ügyészség részéről vád alá helyezett tizenhat vasutast a vád alól felmenti. A határozatot Kriston Péter elnöklete alatt olvasták fel. Winekler ügyész felebbezett.

Boda levélhordó táskája. Még február hónapban történt, hogy a főváros közelében a csendőrség elfogta Csontos Mihályt, egy többszörösen büntetett volt urasági inast, akire egy egész esomó büntény derült ki. A többek között a Boda István pénzes levélhordó ellen elkövetett merénylet is. A többi büntényt Csontos beismerte, mert feltétlen bizonyítékok voltak ellene, a levélhordó elleni merényletet azonban mindvégig tagadta. Pedig tudvalevőleg ugy maga Boda levélhordó, valamint a szekercét eladó vaskereskedő és más szemtanuk a szembesítés alkalmával eskü alatt felismerték Csontosban a tettest. Csontos azóta a pestvidéki törvényszék ügyészségi börtönében van fogva. Most egy véletlen folytán a vizsgálat érdekes fordulatot vett. Siket Traján m. kir. postatanácsosnál ugyanis egy pénzes levélhordó jelentést tett, hogy ő a Teleki-téren, ahol a zsbárus bódék vannak, mikor ott elhaladt, meglátott egy levélhordó táskát, amelynek még a szijja is el volt vágva.

Neki nyomban eszébe ötlött, hogy az a Boda táskája lehet és hatvan krajeárért megvette. Boda alig hogy meglátta, *nyomban a magára ismert a táskában, melynek a sziján az elvágás is egyezik Boda sérülésével* s így már kétségtelen, hogy a soká keresett táská került meg. A nyomozás során kiderült, hogy a múlt évi szeptember 23-án, tehát közvetlen a merénylet elkövetése után egy Csontoshoz teljesen hasonló külsejű ember jelent meg a nyugoti pályaudvar ruhatárában és ott egy esomagot hagyott megőrzés végett. Az illető többé nem jelentkezett s így a csomagot, mint gazdátlan tárgyat, a szokásos idő letelte után elárverezték. Az árverésen egy Rebhuhn Náthán nevű házaló vette meg a táskát 45 krajeárért s eladta egy Teleki-téri zsbárusnak. Most e lelet következtében Csontosot újra kihallgatják és szembesíteni fogják a ruhatár akkori kezelőjével, aki a csomagot, melyben a táská volt, átvette.

MI UJSÁG?

A királyi palotából. Ismét hangtalan lett Budavárán a szép királyi palota. A király elutazott. Most a palota környékén alig fordul meg valaki a rendes járókelőkön kívül s az őrségváltásnak sincsen már nézőközönsége, mert nem jár vele térzene. Az udvari személyzet a királylyal együtt visszatért Bécsbe s így a palota termeiben is megszűnt a sürgés-forgás.

A várkert, mely az udvar itt tartózkodása alatt zárva volt, ismét megnyílt a közönség számára s így, ha a palotában nem is, de legalább annak közelében mégis lesz egy kis élet, mert a gyönyörű kertet rendszerint igen sokan látogatják.

József főherceg alapítványa. József főherceg az Alföldi Szegény Tudóbajosok Népszanatóriuma javára *tízezer koronás alapítványt tett*, amely összeg már meg is érkezett Lukács György főispánhoz. A főhercegnek ezt a nemeslelkű, emberbaráti tettét a Szanatóriumegyesület rendkívüli örömmel fogadta. Az egyesület vagyona ezzel a nagy alapítvánnyal száz-tízezer koronán felül emelkedett. A közel jövőben újabb nagy alapítványokkal fog az egyesület vagyona gyarapodni, úgy, hogy az első népszanatórium építése legkésőbb az ősz folyamán megkezdődik.

Az életerős Tolsztoj. Pétervárról írják, hogy *Tolsztoj* egy meghitt barátja Jasznaja-Poljánában meglátogatta a nagy író és azt beszéli Pétervárra visszaérkezve, hogy *Tolsztoj* teljesen egészséges, idejét sétálással, lovaglással és munkában tölti. A kelet-ázsiai háboru nagyon aggasztja *Tolsztojt*, aki egyébként egy új művének átnézésével van elfoglalva. Naponta tömegesen érkeznek Oroszországból és a külföldről *Tolsztoj* tisztelői, hogy üdvözljék őt felgyógyulása alkalmából.

A cár élete. A cár élete, mint mindig, ezidő szerint sem biztos. Összeesküvésnek, merényletnek híre gyakran megy szét a világba Oroszországból, az utóbbi időkben gyakrabban, mint ezelőtt. Az okát ennek alighanem a háboruban kell keresni. Oroszországban az elkeseredés nyilvánvalóan kifakadt a messze Keleten pusztító hadviselés ellen. És a háboru a nép szemében a cártól függ. A cárellenes indulat fokozott mértékben lobog és keres magának gyilkos kielégülést. A carszkoje-szelei palotában, úgy jelenti egy távirat Pétervárról, két pokolgépet találtak. Azt is jelzi ez a távirat, hogy bizonyosan meg fogják cáfolni ezt a hírt. De hiába cáfolják. A pokolgépeket csakugyan ott találták a cári palotában.

Élelmi szerek értékesítését
eszközlük az előirt %
mellett. Fejllágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyujt tag.k és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

Életmentő gróf. Csank községben a napokban tűz ütött ki, mely a nagy szárazságban roppant gyorsan terjedt s rövid idő alatt tizenhat gazda háza állott lángokban. A veszedelem hírére a község népe besietett a mezőről, de a szegény emberek holmijukból keveset hordhattak ki, mert idő előtt megemésztette a pusztító elem a tetőt s a falak beroskadtak. A mentési és az oltási munkálatokat nagy önfeláldozással Zichy Gyula vezette, kinek hírül hozták, hogy egy öreg asszony kis unokájával benn rekedt az egyik égő házban, honnan ruháit akarta kihozni. A fiatal gróf gondolkodás nélkül rohant be az égő házba s néhány pere múlva karján megjelent az asszonynyal s unokájával, kiket a nagy füst elkábitott, de sikerült őket életre kelteni.

Megőszült félelmében. A napokban három romániai tanuló kirándult a fogarasvármegyei havasokra, hogy az éjszakát egyik magas csucson töltve, a nap felkeltét onnan nézzék meg. Vezető nélkül indultak utnak s mikor a csucs közelébe értek, sűrű köd és eső lepte meg őket. Egyik a ködben társaitól elszakadt, majd a nedves talajon csúszott lefelé, míg végre egy kősziklába kapaszkodott s abban a hitben, hogy ő egy nagy szakadék fölött van, mozdulatlanul maradt reggelig. Csak reggel látta, hogy a talajtól alig félméternyi magasban van s ekkor leszállt a szikláról. Két társa, akik az éjszakát egy közeli faluban töltötték, reggel keresésére indultak s alig ismertek rá, mert a kiállott izgalmauktól megőszült.

Kirabolt postahivatal. A radosnai postahivatalban minap éjjel betörők jártak és a Wertheim-szekerényt elrabolták. A vizsgálat kiderítette, hogy a betörők a szekerényt a mezőre vitték, ott felrobbantották és a tartalmát magukhoz vették. Az elrabolt összeg nagysága eddig megállapítható nem volt. A tetteseket a esendőrség nyomozza, de mindeztideig eredménytelenül.

Felrobbant postacsomag. Néhány nap előtt Odesszában egy Berlinbe címzett postacsomag, mely 30,000 rubel tartalom-jelzéssel volt ellátva, lebélyegzés közben felrobbant s a lebélyegző postatisztviselő karját megsebezte. Pétervárról most azt írják, hogy a postacsomag feladóját Buchalo besszarábiai hivatalnok személyében kinyomozták és Odesszába kísérték. A csomagban nyilván lögyapot volt s Buchalo arra számított, hogy csak a szállítás alatt a postakocsiban fog felrobbanni, remélve, hogy ez esetben a jelzett értékösszeg erejéig kártérítést kap.

Versenyfutás a vonattal. Egy sárosi tót legény nekiindult a világnak, feltette magában, hogy meg sem áll Amerikáig. Ossikó állomáson kiszállott a III-ad osztályu kocsiból s mire vissza akart menni, a vonat indulóban volt s a keményszívű kalauz nem akarta felengedni rája. A tótnak a vonaton volt

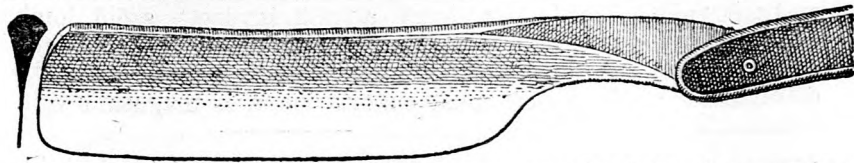
minden vagyona, egész málhája. Nemsokáig teketóriázott hát, hanem futásnak eredt és Raszlavicán szerencsésen utól is érte vonatot. A hosszulábu atyafit az utasok harsány éljennel fogadták és derekasan megvendégelték.

Végzetes tréfa. Nagyszébenben Gödri Ferenc jogász, Gödri Sándor törvényszéki bíró fia, tréfából flóbertpisztolyát halántékához illesztette. A fegyver elsült és Gödri halva rogyott össze.

Öreg asszony nem vén asszony. Még akkor sem, ha mindjárt — kilencven éves. Foy Jamesnének hívják New-Yorkban azt a tisztos matrónát, aki férje halála után sok milliónak lett tulajdonosa. Nemrégiben, hogy szomorúan szokott gyalogsétáját tette, egy kiálló kődarabban megbotlott és elesett. Egy éppen arra tartó Hurd Ernő nevű diák rögtön odasietett, felemelte és szívélyesen támogatva lakására vitte. Itt aztán a kilencvenes éves milliomosné, aki nem látszik többnek hatvan évesnél, kikérdezte az ifjú élete sorsáról. Mikor megtudta, hogy leckeadásból élő egyetemi hallgató, azzal az ígérettel bocsátotta el, hogy érdeklődni fog iránta. Az egyetemen aztán Foy Jamesné teljesen jó értesülést kapott az ifjuról, miért is kinevezte őt titkárjának. E hivatalában Hurd Ernő olyannyira megnyerte az asszony tetszését, hogy följánlotta neki kezét és vagyonát. Hurd nem sokáig töprengett és az asszony rokonainak nagy elrökönyösödésére az eljegyzés megtörtént. Az elmúlt szombat az esküvő a 90 éves Foy Jamesné és a 20 éves Hurd Ernő között szerencsésen megtörtént.

Alvás közben kirabolták. Perina János mészáros-legény hajnalban a ferencvárosi vásártér egyik padján elaludt. Alig hunyta le azonban a szemét, mikor odasettenkedett hozzá két fiatal ember, késsel föl-vágták a nadrágja zsebet, kikutatták a többi zsebet is, kiszedtek belőlük hat korona pénzt, aztán el akartak illani. Perina azonban fölébredt, amikor a zsebeiben kotorásztak, de nem mert kikötni a tolvajokkal, tovább is alvást színlelt, de amikor fosztogatói távoztak, óvatosan utánuk sompolygott s amikor egy rendőrrel találkozott, mindakét embert feltartóztatta s átadta a rendőrnek, aki bekísérte őket. A rendőrségen kiderült, hogy a tolvajok Beneze József huszonkét éves és Zsiga János husz éves napszámosok. Mind a kettő már büntetve volt.

Drótnélküli táviró az Adrián. Az Adrián drótnélküli táviróval fognak kísérletezni. A drótnélküli táviró-állomást egy hónapja már, hogy felállították Bariban és Antiváriban. A megnyitásra azonban még mindig várnak, mert Marconi, ki júliusban tér vissza Olaszországba, személyesen jelen akar lenni. A szerződést, melyet Olaszország és Montenegro kötöttek Marconival, a napokban irták alá Londonban.

delést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési cím: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

Ujdonság borotvákban!

Mel'ek nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockáztatás ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni.

GAZDASÁGI DOLGOK

A homoki szőlők trágyázása.

Az országos növénytermelési állomás immár több mint egy évtizede végez kísérleteket az ország különböző pontjain homoki szőlők trágyázásával, megállapítandó azon legjobb eljárást, a mely azután általánosan ajánlható volna. Ezen nagyszabású kísérletek leginkább a deliblati puztán ugy az óriási kiterjedésű állami szőlőkben, mint magántulajdonoknál különböző módon hajtattak végre. A műtrágyák-

dik évben a terméstöbblet egyes esetekben 10 hl-nél is több bort szolgáltat. Az összes kísérletnek termés-többlet átlaga a második évben 498 lt. bor volt. Ez mindenesetre olyan termés-többlet, amely a műtrágyafélék használatát a homoki szőlőkben határozottan ajánlatossá teszi.

Az eddigi kísérletek a következő műtrágyakeveréket bizonyítják legcélszerűbbnek. Katasztrális holdanként 350 kg. szuperfoszfát, 135 kg. kálitrágya, a második évben pedig 1 métermázsa salétrom felültrágya gyanánt.

Ezen trágyázási mód mellett már az első évben nem épen jelentéktelen terméstöbblet állott be, a második évben 160—1084 lt. volt a terméstöbblet. Hatása különben a harmadik évben is mutatkozott. A műtrágyára kiadott 100 koronányi költséget a

Öreg honvédek.

nak általában is igen fontos szerepe jut a homoki szőlők trágyázásánál, leginkább azért, mert azon területeken, ahol sok a homoki szőlő, rendesen igen csekély az állatállomány s így istállótrágyával az óriási homokterületeket lehetetlen ellátni. De másrészt figyelembe vehető egyeseknek azon tapasztalata is, hogy az istállótrágya alkalmazásával a kártévő férgek és rovarok megsaporodnak. Az is valószínű, hogy a hosszú időn keresztül nagy mennyiségben alkalmazott istállótrágya a homok immunitását csökkenti. Ezek a tényezők teszik ajánlatossá a homoki szőlők műtrágyázását és ezért valóban hasznos munkát végez az országos növénytermelési kísérleti állomás ezirányú kísérleteivel.

Ezen kísérletek mindenek előtt azt bizonyítják, hogy az alkalmazott műtrágyák nem az első, hanem a második évben fejtik ki hatásukat. Míg az első évben alig adnak nagyobb termést, addig a máso-

második év terméstöbblete 18 kísérlet közül 12-nél megtérite, sőt jelentékeny haszon is maradt.

Haszonnak maradt tehát az első és harmadik év terméstöbblete is. A haszon kiszámításánál azonban figyelembe kell venni a műtrágyának nemcsak termésfokozó, hanem a szőlő vegetációjára gyakorolt kedvező hatását is. Valamennyi kísérletező ugyanis konstatálja, hogy a műtrágyázott szőlő lombzata sötétebb zöld színű, a fája pedig erősebb fejlődésű. A kísérletek mintegy felénél a műtrágyázott szőlőből nyert must cukortartalma is magasabb volt.

Arankairtási mód.

A földmivelésügyi miniszter tudvalevőleg szigorú rendeletet bocsátott ki az arankairtás érdekében, amely immár a községek révén, köztudomásra hozott. Szükség volt e szabályrendeletre egyrészt azért,

Falusi csendélet.

hogyan lucernamagunk arankás volta miatt a külföldi kereskedelemben már elvesztette jó hírnevét és mert a gazdaközönség a pusztítások által, amelyet az aranka a herésekben szomszédról-szomszédra átrajdóleg okozott, maga is igen nagy kárt szenvedett. Az arankát azonban elsősorban a földön kell kiirtani és a kiscgazda csakis úgy irthatja, mert aranka-rostája nincsen. És különben is hiábavaló a tiszta vetőmag, ha a szél a szomszéd lucernából a könnyű arankamagot a mienkbe is áthozza. A gazdaközönségnek tehát a maga jóvoltából mindent meg kell tenni az aranka irtására és szorososan alkalmaznia, a leginkább célravezető eljárásokat.

Egy érdemes, nagy tudású gyakorlati szakember, *Dáni József*, a kempolthi uradalom jószágfelügyelője, egy nagyon praktikus irtási módot ajánl a „Köztelek” 45. számában, amelyet itt szószerint közléstünk, okulás és követés céljából.

»Tisztelt gazdatársaim több ízben kérdéssel fordulnak e lapok rovatvezetőihez, az arankairtás módja végett; évek óta egy feltétlenül biztos módszert használok, mely ha kellő lelkiismeretességgel hajtatik végre, az eredmény kifogástalan. Ez az eljárás a következőkből áll:

Az arankával lepett foltokat tavasszal és azonkívül minden kaszálás után, akkor, amikor mutatkoznak, azonnal és annyiszor, ahányszor mutatkoznak, két centiméter mélyen éles kapával fel kell nyesni; a felnyesendő terület átmérője biztonságot okáért a meglepett terület átmérőjénél legalább harminc centiméterrel nagyobb legyen; az így származott földes arankás felkapált réteg a tábláról a legnagyobb gondal — elhullást megakadályozva — azonnal eltávolítandó, elégetendő, vagy ami biztosabb: elásandó; a már most megtisztított és felnyesett területet 3–4 centiméter vastagon szalmapernye vagy fapernyével be kell hinteni, mely pernye-hintés alól a lóhere vagy lucerna erőteljesebben nő fel, mint a mellette lévő felnyesett területről.

Önmagától érte, hogy az éles kapával való felnyesés mindig az arankától meglepett terület központja felé kívülről befelé haladva kell hogy történjék.

Gyakorlatból még azt nagyon ajánlom tisztelt gazdatársaimnak, hogy éber figyelemmel legyünk és addig orvosoljuk a bajt, míg az kezdetleges és amíg az apró foltokban mutatkozik.

Hogy e dolog mennyire beválk, hivatkozom Haldek Ignác magkereskedő urra, ki az 1897-iki év terméséből az akkor vezetésem alatt állt nagyszénási uradalomból 600 métermázsa lucernamagot vásárolt, minőségével meg volt elégedve, de az egész parthie arankamentes lévén, azt mint diesérendő ténytet még a múlt évben is emlegette; e 600 q. lucernamag rostálása, az uradalom területén, gazdasági magtári rostákon történt.

Az extirpátor alkalmazása.

Az őszi mély szántásnak igen jelentékeny befolyása van a növények fejlődésére s a természetlagok növelésére; de már egyedül azon előnye is figyelemreméltó, hogy tavasszal nem kell szántani. A tavaszi munkálatoknál a gazda sokkal nehezebb helyzetben van, mint az ősziéknél, mivel ha esetleg későn és hirtelen tavaszodik, nem képes talajait olyan megmunkálásban részesíteni, mint azt egyes igényesebb növényeink megkívánják, aminek végeredménye a silány termés. A tavaszi szántás soha sem oly porhanyó és rögmentes, felvehető tápanyagokban

sokkal szegényebb s végül sokkal szárazabb mint az őszzel felszántott talaj.

Az őszi mély szántásban részesített talajokat tavasszal újból szántásban részesíteni nem tanácsos, de nem is szükséges, mivel nem ülepedik meg az oly hamar, hogy újból szántani kellene. Ha lehet a tavaszi szántás mindenképpen kerülendő, először mert sok igéserőt igényel, másodsor pedig mivel jelentékeny módon szárítja a talajt. Mivel azonban a talaj tavaszra annyira mégis megtömődik, hogy kívánatosá válik annak fellazítása, célszerű lesz annak megextirpátorozása. Az extirpátor munkája a boronával teljesen megegyezik, csak hogy annál mélyebb. A talajt csak felporhanyítja, tehát a levegő behatásának csak kevésé teszi ki s azért nem is szárítja. Megextirpált talajokon a növények ép úgy fejlődnek, mint a tavasszal újból szántottan, kivéve azon eseteket, midőn későn vetendő növényekről van szó, mert ilyenkor a talaj annyira összetömődhetik, hogy újból megszántása el nem kerülhet. Azonban még ilyen esetekben is lehet segíteni a grubber használata által, ha csak nem nagyon későn vetendő növényekről van szó.

Egyszeri extirpátorozás és boronálás tökéletesen elegendő még a legköttébb talajnak is, hogy az megfele eő kulturál apotba helyeztessék, azon esetben, ha őszi mély szántásban részesítettük. Az extirpátor a legkitünőbb talajporhanyítási eszköz, mely már szélességénél fogva is sokkal jobban és gyorsabban porhanyít, mint az eke. Naponta 1 $\frac{1}{2}$ –2 ha. lehet megextirpálni. Igen célszerűen használható továbbá műtrágya és fűmagvak átakarására is. A tavasszal a kalmazott műtrágyák legcélszerűbben az extirpátor segélyével keverhetők a talajba, mert az ekével tu mélyen, a boronával pedig igen csekélyen hozatának alá. Mily óriási könnyedség az a gazdára, midőn tavasszal nem az ekét, hanem az extirpátort veheti elő s gyorsan előéshitheti talajait s a legmegfelelőbb időben vethet.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a NICHOLSON gépgyár gazdasági
géposztályának —
vezérügynöksége.

GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK

elsőrangu magyar gyártmány.
Gőzmozgonyok, minden nagyságban, nagyobított tüszekrényvel.
Uti-mozgonyok, legújabb szerkezetben, kiváló nagy erő kifejtési képességgel.
Cséplőgépek, legújabb szerkezetben hosszabbított szalmarázókkal és szabadalmazott utánrúzóval.

Gazdasági gépgyártás csakis
ELSŐRANGU kivitelben.

Vetőgépek hegyes és sík talajhoz.

„Nemzeti” tolórendszerű vetőgép 13, 15, 17, 19, 21, és 23 sorral,

UJ! Magyar gyártmányban UJ!

GLÓRIA párossoru vetőgép 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24 soros 3 $\frac{1}{2}$ –4–4 $\frac{1}{2}$ ” sortávolságban.

☛ Gőzcséplőkészletekre csereüzletek köttetnek. ☛

Rövidített levélcím:

„AGRARIA” Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: «AGRARIA» Budapest.

• MULATTATÓ •

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (25)

A „Független Ujság” részére írta: Péterfy Tamás.

Azalatt a tatárok megérkeztek és végigpusztították az országot. Nemesak a falvakat, hanem a nagyobb helyeket is, mint Szászvárost, Szászsebest kastélyostól fölégették Ali parancsára. Sőt Fejérvárt is lerombolták s lángborították a templomot.

A basa fölhívásai mind eredménytelenül maradtak. Akközben Pityóka Rózsi újra megjelent a török táborban. Alinak elmondá a fejedelem állását, aztán egy igen czélszerű tervet ígért az ő bolondos eszével s hagyta elébb a basát gondolkozni az ügyekről. Kijött beszélni a székelyével.

Rika Józsa ott várta a basa sátora előtt. Nem távoztak messzire. Ott mindjárt elmondta Rózsi az újabb utasításait. Magyarul beszéltek. Nem értette a török katona ugy sem.

— Az ország pusztul. A fejedelem gyáva a küzdelemre! — kezdé Józsa panaszosan. Te kívántad a tatárokat! — tette panaszát után feddőleg az ifju vitéz.

— Azokra szükségem is volt!

— Ugy most küldd haza, ha tudod!

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépzárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmányok fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélczím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

— Hiába teszel nekem szemrehányásokat Józsa! Már mondtam neked, hogy ilyenkor nem lehet tudni: mi a helyes? Ki merte volna gondolni, hogy Kemény János megfusson? Többet képzeltem a vitézről. Ó az oka, hogy a török még itt tanyáz az országban!

— És ezen már senki sem segít Rózsi!

— Dehogyan nem.

— Kicsoda?

— En!!!

— Ujra tatárt hozatsz a szegény hazára? — kérdező keserűen az ifju vitéz.

— Dehogyan! Elzavarom!!!

— Kit?

— Kemény Jánost a fejedelmet! Aztán megszűnik minden dulas, pusztítás. A török is kivonul, ha fejedelmet tett az országnak.

— Ugyan miket beszélsz össze-vissza Rózsi? Hogy ijeszted meg te Kemény Jánost, mikor a török hadtól sem fél?! Te olyan könnyen mondasz: elzavarom!!!

— Tudd meg, hogy elzavarom Erdélyből Kemény Jánost! És te fogod elzavarni személyesen.

— Mesét mondasz?

— Nem. Hallgass meg. A tatárok legkésőbb holnapután utólérnek a menekülőt. Neked meg kell előznöd őket, hogy idejekorán elvidd a fejedelemnek a hirt, mely szerint a tatárok az élete ellen törnek. Föl vannak bérelve! És ő meg fog szaladni! Ismerem.

— Én beszéljek vele?...

— Nem kell beszélni. Csupán egy levelet adsz át, amelyből megtud mindent. A többi a tények bizonyítják s ezzel hamarosan eldül minden! Nos? elmégy?

— Ha hazámnak használhatok — elmegyek.

— Az éjszaka elindulunk. Fél utig el kell kísérjelek, különben pórnál jársz, ha elfognak a tatárok. Te Józsa! Megkérdezném...

— Mit?

— Hogy van-e elég pénzed?

— Katonának elég pénze? — hogy is kérdezhetsz ilyet Rózsi?!

— Annyi csak van, hogy háromnapra utra kitelik?

— Talán. Lehet.

— A lovat is bele számítva! vagy gyalog gondolod?

— Gyaloglásra nem vállalkozom. Gyalog ember fél ember!

— Magaddal viszed a török ruhádat is. Ha kérdezik, hogy mi? ügyesen felelj!

— Hogy a tatárok között abban kémkedtem?

— Persze! Nem is mondhatnál okosabbat.

Aztán szívvél-lélekkal beszélj a fejedelem drága életéért!

— Hogy megfusson?...

— Mert a haza érdeke így kívánja!

— És a miénk is!

— Nem tehetek róla, ha összekötődik egyik a másikkal. Szomorú büszkesége ő az országnak, — gyászos emlékem nekem. Ha elfut: az ország nem veszített semmit és én sem nyertem egyebet, mint-hogy elzavartam. Ha meghal sem nekem, sem a hazának nem lesz nagy veszteség.

Tehát úgy készülj, hogy alkonyatkor indulunk.

IV. FEJEZET. Bolond lyukból — okos szél fuj.

A nagyvezér mielőtt kiadná parancsait a felkészülésre, magához rendelte Pityóka Rózsit a boszorkányt. Ettől a bolondtól, kit maga Ali basa is megtisztelt, megbecsült, igen sok komoly és okos

dolgot tanult s végül elhitte róla, hogy bolond lyukból — okos szél fuj!

A diszes vezéri sátor selyem függőnye félrelebbent s ott állott a boszorkány sovány, sáppadt alakja Ali basa előtt.

— Paranesodra jöttem nagy uram! — szölt Pityóka Rózsi a tisztelgések után.

— Eszednél vagy némileg? — kérdező Ali basa.

— Most a legkevésbé vagyok eszemnél, de azért még mindig nagyon elégséges gondolkozásom van arra, hogy a basával beszélhessek. Hiszen ha én valamikor teljesen az eszemhez térek: tulajrok a világ fején.

— Komolyabban beszélj!

— Igen, ha volna kivel!... Egy basa? ez még

A világ legvastagabb embere.

nem szultán!... Erezem, hogy a féleszem is igen sok neked. Hallom az első kérdést! De okos legyen.

— Egyszer még rossz kedvemben találsz!

— Nos?!... Találatlak én rossz kedvemben nagy uram! Megnevettetek!... Ez a világ legnagyobb tudománya! Az ellened sok ezer emberével fárad azon, amit én két szavammal elvégezek — hogy megnyerjen magának!

— És te hiszed, hogy tetszel nekem? — kérdező Ali basa jókedvvel a boszorkányt.

— Jót nevezsz rajtam nagy uram!... Aztán valld meg igazán, hiszen most csak négy szem között vagyunk, hogy sokszor jó szolgálatot teszek anélkül, hogy hazámnak ártanék vele. Mint például most is!

— S a fejedelem-kergetésben, ha segítesz: az nem árt a hazádnak?

— Ha csak segítetek: az árt, de ha elkergetem: az használ, mert egy embertől fog megszabadulni mind az ország, mind a basa, akinek semmi hasznát nem tudják venni! Mint vitéz? inkább szerencsétlen, mint vitéz! Mint fejedelem? inkább kegyetlen, mint nagylelkű. Magas polera nem aljas kicsinységek, hanem nemeslelkű emberek valók. Fejedelmi szék nem tűr hétköznapiaságot. Vagy azt hiszed nagyuram, hogy illenél arra a polera, melyen most vagy, ha nem lennél jó vezér? és...

— És?...

— Nem tudom, hogy kegyességnek nevezzem-e

azt a nagy türelmet, vagy nemes tapintatnak? Egy fertálykoponyás német generális eddig fölakasztotta volna helyzetében fél Erdélyországot. Te nagyuram bölezen, sokat tudsz várni és nem élsz vissza hatalmaddal. Hanem légy nyugodt, ha a fejedelem megfutott, nagyon gyorsan elvégezheted dolgaidat is.

Csak arra kérlek nagyuram, hogy ha sikert akarsz ez egyszer rövid idő alatt elérni: ugy ne törökkel, hanem tatárral üzesd a fejedelmet. A tatároktól valami babona következtében olyannyira fél, hogy messzire szalad előlük!

— Eddig szépen beszéltél boszorkányom. De a fejedelemválasztást miként tegyem meg egymagam?

— Ohó! megvagyom mindennek a maga módja nagyuram! Csak mindig bolondra hallgass, mert akkor sohasem fogsz okos dolgot véghez vinni...

— Azt tudom! — szölt közbe a basa.

— Hanem jót! — vágta rá a boszorkány. — S ezért azt mondom nagyuram, hogy a fejedelemválasztást ne hívd máshová, mint székely városba. Ott kevés pártja van Keménynek s a székelység biztosan megjelen teljes számmal. A szászokkal azt tehetsz, ami tetszik. A magyarból mentől kevesebb legyen ott — annál jobb! Már a haza érdekeit tekintve.

Megértetted-e szavaimat nagyuram?

— Bolond igazságokat mondasz, de jók. Holnap azonban megverem Keményt.

— Allah addig éltessen, amíg azt megéred! és ameddig neked tetszik az élet nagyuram! Akkor hosszasan fogsz élni, s ha meguntad a földi küzdelmeket, csak akkor térsz vissza Allah kegyeibe újra.

— Pártolod a vitéz nemzetedet?

— Csak azt akarom mindezzel mondani, hogy a fejedelem megverésére egyébre van szükséged, amivel sem te nagyuram, sem a vitézeid nem rendelkeznek.

— Nem akarom hallani tőled, hogy vitézeimet gyáváknak gondold!

— Ments Uram a gondolatjától is! De ha vitézeid, sem temagad nem tudtok repülni én arról nem tehetek!

— Mit értesz az egyéb alatt?

— Gyorsaságot, hogy repülni tudj szélvésznél sebesebben, mely feldönti a házakat és magával ragadja a templomok fedelét, — hogy utólréhesd a fejedelem futó táborát! Hiába szaladsz rohanva a levegőnek, ha nincs kivel vitézül megharcolj! Vagy most sem értesz nagy uram? eléggé világosan beszélek! Kemény János megfut a tatárjaidtól!

— Az már más. Most értelek. De szép reményeid vannak hozzá!

Nagyot ne mondj nagyuram! Holnap megfut, — holnapután megáll. Ó kevésbé van eszénél, mint jó magam! Azért használd fel az alkalmat és ne fásaszd magadat nagyon utána! Ha kifutott az országból: tégy helyébe új fejedelmet, hogy az folytassa a harcot az önfentartásáért! Mert hogy Ali basa a nagy ur afféle agárhajszával foglalkozzék? — azt el sem tudom képzelni! Tedd nagyuram azt, amit mondtam!

Szépen beszélj! majd meggondolkozom. De mondd: hol tanultad mindezeket? Hiszen te bolond vagy?

— Ne kutassuk a múltat nagyuram! Legszebb, ami meg van a jelenben. Én elmondottam, amit egy boszorkány csak elmondhat: szépet, rutat, jót és rosszat egyaránt. Aztán ebből a nagy vegyüleből, hogy melyik a helyesebb? Azt te kell, hogy tudd nagyuram! Talán egy sem?! Talán mind?! (Folyt. köv.)

Nem sikerült fényképfelvétel.

— Néma kép 4 jelenettel. —

Képeinkhez

Öreg honvédek. Fogynak a számuk nap-nap után a dicső szabadsághősöknek. Hiszen 56 éve, hogy harcban szálltak a magyar szabadságért és ez már magában szép idő. A budapesti honvédmenedékház öreg honvédeit mutatjuk be képből ez alkalommal. Tisztelegyenek az élők, áldva az elhunytak emléke.

Falusi csendélet. Mit tudják a városi libapecsényét evők, hogy miként nevelik azt a libát annyira, hogy az asztalra kerülhessen. Bizony arról nincs fogalmuk, hanem ha erre a képre tekintenek, megláthatják a libanevelés utolsó műveletét, a libatömést. Rózsika már asszonynak való leány, hát ő végezi ezt az érdekes munkát. Aztán a Matyi gyerek ott legyeskedik mellette és vigyáz a nényjére, mert a tulsó portáról ugyancsak átnéz a Pista s még talán meg is csókolná a szemrevaló Rózsikát, ha a Matyi nem lesné. No, ezeket már mind át gondolja a kakastollas kalapos Matyi, aztán egy vesszővel bosszantgatja közbe a libákat és őrszi a Rózsikát, mert a kerítés igen könnyen átléphető. . .

A világ legvastagabb embere. Most egy csodaembert mutogatnak Amerikában. A neve Campbell és nehezebb a legnagyobb hizott disznónál. Hogy ez a hizás nem valami kellemes lehet, azt elhiszi mindenki, de hogy jól jövedelmez az is bizonyos, mert a kíváncsi emberek szeretik a csodadolgokat. Ime olvasóink ráfizetés nélkül szemlélhetik a híres legnagyobb ember képét.

Apróságok.

A magyar nyelv és az ördög.

Az irgalmasok váradi kórházába bevándorog egy öreg oláh. Beteg volt a jámbor rettenetesen. Valami kólíka gyötörte. Járnai is alig járt már, csak huzta nyögve maga után a boeszkort. Bezörget a főorvos szobájába:

- Domnyule . . .
- Mit akarsz?
- Öh, öh, jajj . . .
- Menj s tanuld meg magyarul, aztán gyere vissza.

Az öreg kitámolyog, nagyokat nyög a folyosón, aztán újra neki fohászodik, bebotoz a doktorhoz. A verejték végigcsorog az arcán:

- No, tudsz már magyarul?
- Nustyu domnye.
- Hát takarodj!

A nyavalya aztán nagyon elővette szegényt kint a szellős pitvaron, hát csak benyitott még egyszer s most már magyarul nyögött az istenadta:

- Nagyságos ur, az isten áldja meg, segítsen rajtam.

A főorvos nagyot nézett:

— Nini, hiszen tud kend magyarul is, miért nem beszél?

— Hát instálom a papunk azt prédikálja, hogy aki magyarul beszél, azt elviszi az ördög.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolókerekű rendszerű sorvetőgépeit, acéltöntésű ekefővel ellátott EKEIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A bevétel.

Egy ceglédi cipésziparos a hetivásár alkalmával hirtelen rosszul lett. Hazament, lefeküdt s orvost hívott. A doktor megvizsgálta a beteget, üterét megtapintotta s megnézte a nyelvét.

— Vett be valamit? — kérdezte aztán tőle.

— Bizony, doktor ur — nyögte a beteg — összesen csak — *egy forint hetvenöt krajcárt vettem be*, nagyon gyöngye volt a hetivásár.

A d o m á k.**Bizonyíték.**

Orvos: Nagysád, ha azt akarja, hogy a kis fia jól megtermett legény legyen: tessék őt a Balatonban fürdetni.

Anyá: De hisz' a doktor ur maga is olyan kis emberke.

Orvos: Ugy-e bár? Mert én sohasem voltam a Balatonnál.

Kaszárnyából.

Káplár ur Csutak: Önykénytes micsa maga oda kívül a cibilségben?

Önkéntes: Egyetemi tanuló — vegyész.

Káplár ur Csutak: 'Sz az nacceru! Maj kipucoválhattya vegyileg az fehér kestyömöt.

Leánykérőben.

— Ön tehát megkéri a leányom kezét?

— Vagyok oly bátor.

— Mi az ön foglalkozása?

— Kereskedelmi utazó vagyok.

— Ugy? Akkor hát nem talál semmi rendkívülit abban, ha kidobom?!

Mai koldus.

A: Nem restel koldulni?

Koldus: De kérem muszáj.

A: Miért muszájja?

Koldus: Kérem annyi az adósság a házamon, hogy másképp nem tudnám törleszteni.

Egy ok — kétféle hatás.

A Julis: Jesszusom, tiz óra, a naceságam biztosan kizár.

Josef Kovács: Az argyéllusát, tiz óra, a kapitányom biztosan bezár.

Betűrejtvény.

N e s a t g r * a z é
i e yi e s

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. július hó 2.

A Független Ujság 24. számában közölt talány megfejtése:

»Kofa«.

Helyesen fejtették meg: Kóváry Jánosné, Erdős Mihály, Nagy Károly, Balogh Dénes, Maza József, Herczeg Ernő, Szőke József, Wolfner Jenő, Horváth Pál.

A sorshuzárnál Szőke József (Monor) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Gyász-király” című regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Markó János. 1. A tehén-tuberkulozis *szavatossági hiba*, tehát ha a levágott tehén húsát tuberkulozis miatt nem engedték kimérni, akkor a mézáros kártérítést követelhet az eladótól, ebben az esetben a kereskedőtől, ezzel szemben viszont a tenyésztőt, illetőleg az *eredeti eladó szavatol* anná! is inkább, mert az első eladós és a levágatás között csak 2 nap telt le. 2. Gazdatiszti állások közvetítésével a *Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete* (Budapest, IX., Üllői-ut, Köztelek) foglalkozik. Szíveskedjék közvetlenül az egyesülethez fordulni. — **Kovács Albert** urnak Tápió-Sáp. Szíveskedjék a kertészeti tanintézet igazgatóságához fordulni kérelmével; az igazgatóság adhat csak kellő tájékoztatást a kérdésre nézve. — **Fekete Antal** urnak Ürmös. 48-as honvéd részére a miniszterelnök állapít meg nyugdíjat; ha a hatóság bátyja kérelmét fölterjesztette már, azt el is fogják intézni. Nem árt azonban ha megsürgetik az elintéztést, az az obstrukció okozta törvényen kívüli állapot miatt késett. — **Ivánkovics István** urnak. A szerkesztőség ilyen jogi kérdésekre úgy adja meg a választ, hogy a szerkesztőség ügyvédi oklevéllel bíró tagjának kiadja a levelet megválaszolás végett. Levelét áttettük jogász munkatársunkhoz, akinek véleményét a jövő számban közöljük. — **Tóth János** urnak Gyömrő. A rovarirtószer neve Thanaton s a magyar dohánykivitelit r.-t.-nál rendelendő meg, ára dobozonként 2 korona, kívánatra a társaság utánvétellel is elküldi. — **Péter József** urnak. A vasúti alkalmazottak, akiket gyakorlatra hívtak be, nemcsak a zsoldjukat hanem a vasúti fizetésüket is megkapták. Nem áll tehát az az állítás, hogy az illető vasúti alkalmazott fizetését a hatóság visszatartotta.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vá. árcsarnok Ellátó szövetkezeje jelentése 1904. június 18.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 132—136 K., sertéshus 104—112 K., szalonna füstölt 144—160 K., szalonna, olvasztani való 120—136 K., hárj 144—152 K., sertézsír 126—113 K. **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.60—2.— K., hazai sonka 1.60—2.— K.

Baromfi-félék: élő tyúk 2.40—3.30 K., rántani való csirke 1.30—1.80 K., sütni való csirke 1.80—2.70 K., kacsa, hizott 3.60—5.— K., lud, hizott 12.—14.— K., pulyka, hizott 12.—14.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.28—1.32 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 130—140 K. kg.-kén.

Teavaj: (centrifugál) 2.30—2.40 K., főzővaj 1.80—2.— K. kg.-kén. Tehénturó kg.-ja 32—26 fillér.

Zöldseggfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 440—420 K., rózsá 1.300—340 K., kifli 100 mm.-kén. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 10.—12.— mm.-kén.

Tojás: baeska 54—55 K., erdélyi apróbb áru 52—53 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Budapesti piaci árak.

Árak métermázsanként értendőek. Buza 8.45—9.65 K. Kukorica 6.50 K-tól 6.60 K-ig. Arpa 5.80 K-tól 6.— K-ig. jobb minőségű 6.10 K-tól 6.30 K-ig. Zab 5.92—6.65 K. Tengeri 5.42 K. — ara 100 kg.-kén.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30.40	29.40	28.40	27.40	26.40	25.60	24.80	21.20	13.40

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar okor jobb minőségű 72.—75.—, középminőségű 68.—71.—, alárendelt minőségű magyar okor 60.—64.—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 66.—74.—, magyar tehén középminőségű alárendelt minőségű magyar és tarka tehén szerbiai okor jobb minőségű 80.—83.—, kivitel —, középminőségű 76.—79.—, szerbiai bika 64.—76.—, szerbiai bivaly 44.—58.—, kiv. 50 koronáig métermázsanként élősulvbar. R15 borjú — K.

Takarmányvásár. Réti szena 580—680 fillér, muhar 680—720 fillér, zsupszalma 270—280 fillér, aloraszalma 250—270 fillér

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon: 25-02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETAGAK: _____

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyosít. A szállítmányokra vonatkozó mindenemű kérdésekben fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kivitel osztály: A társaság berlini bókja mindenféle élelmiszer-cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyosít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja bizonyított sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbli értesítéseket a társaság igazgatója ad. —

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.

1901. évi fölösleg 90,349.— kor.
 1902. évi fölösleg 59,782.26 kor.
 1903. évi fölösleg 109,331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Állatorvosi diétetikai szer lovak, marhák és juhoknak. Közel ötven év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágyhiánynál, rossz emésztésnél valamint a teheneknél a tej javítása és a tejlöképesség fokozása céljából, a lenti védjeggyel a valódi.

Egy doboz... 1 K 40 fill.
 Fel „ „ „ 70 „

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:
Kwizda Ferencz János es. és kir. osztr.-magy. kir., román és bolgár hercegi udv. szállító, kerületi gyógyszerész
 Korneuburgban, Bécs mellett.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: _____

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto-) typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölnének.

ÜRL REZSŐ

sertésbizományos

— Budapest —
 József-körut 22-24.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

A "Lóhere" védjegyű

Thomas-Salak

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

VÉDJEGY

az összes kalászos, lóhere, tükörkány és kapánövény, kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, föl és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt ágyazási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a "LÓHERE" védjegyű thomassalak származik a csehországi Thomasművekből.

A "Lóhere" védjegy kezeséget nyújt az áru fölöttlen tisztasága, idegen anyagoktól való mentessége és legnagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.

Ajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál a Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviseelője Magyarországon:

László Marcell BUDAPEST, VI., Teréz-körut 22. sz.

Czukorrépa-, kukoricza- és burgonyamivelésre szolgáló **kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,** amerikai **ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK** elismert gondos kivitelben kaphatók:

ALAKULT 1856

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

MOSONBAN

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körut 57a.**

Szintúgy **fűkaszalógépek, kézi- és járgány-cséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hírneves**

"MOSONI DRILL" tolókerekes sorvetőgépek stb.

— 1903. évi forgalom 26,000 zsák. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek első sorozata **f. évi július hó 6., 7.**
és 8-án tartatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes
 kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen
 oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő
 műtrágyát úgy összefoszforsav, mint citromsavban oldható-
 ság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelki-
 ismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.
 a Thomas-salakgyárak, Berlin W. vezérképviselője a magyar
 korona országának területén.

Óvakodjunk a ham sítá-
 saktól és csakis csillag
 védjeggyel ellátott
 zsákokat vegyünk át.

Minden zsák ólom-
 zárral és tartalom-
 jelzéssel van ellátva.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
 Brassói kénsav- és műtrágya-
 gyára ajánlja legjobb minőségű
 mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyel-
 mébe. Ajánlatokkal készséggel szol-
 gál a Központi Iroda, Budapest,
 IV., Mária Valéria-utca 7.

Állandó borvásár Budapesten.

Elfogad értékesítésre bármely fajú magyar borokat; felvilágosítást nyújt vevőknek és borteimelőknek.

A MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
állandó borvására a Leszámitolóbank közrak-
 tárainak I. számú raktárába, **megnyílt.**

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete igazgatósága.
Budapest, IX. ker., Csarnok-tér 5. szám.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt
 12,4% tiszta
 káli = **23-24%** kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót
 szavatolt 40% tiszta káli = **74-76%** kénsavas káli
 tartalommal. —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
 továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minő-
 ségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.